

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-03-14
Besvaras senast
2015-04-06

Till finansminister Magdalena Andersson (S)

2014/15:393 Överskottsmålet

För några dagar sedan kom beskedet att regeringen nu vill överge överskottsmålet. Motivet påstås vara att Sverige är i "ett helt annat läge" än när det infördes 1997. Syftet påstås inte vara att frigöra resurser för utgiftsreformer på kort sikt, utan för investeringar på lång sikt.

Överskottsmålet är en viktig del av det finanspolitiska ramverket för att säkerställa finansiell stabilitet även i framtiden och för att kunna klara kommande kriser. Ramverket har tjänat Sverige väl, och det har länge funnits bred politisk uppslutning bakom det.

Ett av många problem för Magdalena Andersson är att hon under valrörelsen, men även därefter, upprepade gånger bekräftade att hon "självkärligt" stod bakom överskottsmålet. Enligt Magdalena Andersson var det i stället, som vanligt, alliansregeringen som påstods vara boven i dramat, eftersom den påstods inte ha följt målet utan skapat stora underskott.

När finansministern anklagar alliansregeringen för att ha skapat stora underskott kan man lätt få intrycket att Socialdemokraterna inte skulle förorda stimulanser i lågkonjunktur. Sanningen är att Socialdemokraterna under oppositionstiden ville spendera mer pengar än alliansregeringen, sett till omfattningen av de offentliga utgifterna.

Skillnaden var dock att Socialdemokraternas fokus låg på bidragshöjningar, som inte hade lett till riktiga jobb. Socialdemokraterna ville alltså fylla på mindre i "ladorna" än Alliansen faktiskt gjorde och i stället lägga resurserna på sådant som inte leder till fler riktiga jobb. Om de socialdemokratiska budgetarna hade gällt under de gångna åren hade Sverige alltså befunnit sig längre från att nå överskottsmålet än vi gör i dag.

En fråga som onekligen inställer sig, och som finansministern hittills inte har kunnat svara på, är vad det är som är så annorlunda i dag jämfört med för ett halvår sedan att det motiverar en sådan total omsvängning som regeringen nu vill göra avseende överskottsmålet.

När finansministern pressades i SVT:s *Agenda* angav hon att hon nu har haft ett halvår på sig att använda Finansdepartementets omfattande analyskapacitet för att komma fram till nya slutsatser, som motiv till att hon nu vill överge

överskottsmålet – helt i strid med det besked hon gav i valrörelsen.

Mer troligt är att finansministern har insett det som många länge har försökt påtala: att det är väldigt svårt att få ihop de vidlyftiga och kostsamma vallöften som de olika partierna i regeringsunderlaget var för sig har gett och samtidigt klara överskottsmålet, utan att chockhöja skatter på ett sätt som allvarligt skulle skada möjligheterna till jobb och tillväxt. Finansministern vill helt enkelt kunna låna pengar till omfattande bidragshöjningar, och det är därför överskottsmålet får stryka på foten.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till finansministern:

- 1) Vilka nya underlag, framtagna med Finansdepartementets omfattande analyskapacitet, är det som ger en helt ny bild av läget jämfört med för ett halvår sedan och som utgör stöd för regeringens och finansministerns helomvändning och nya inriktning att överge överskottsmålet? Det är rimligt att riksdagen får ta del av hela detta underlag.
- 2) På vilket sätt anser finansministern att svenska statsfinanser nu skulle vara i ett bättre skick om Socialdemokraterna tidigare hade fått igenom sin politik, när budgetsaldot varit lägre i nästan samtliga av Socialdemokraternas budgetmotioner?
- 3) Det finanspolitiska ramverket, inklusive överskottsmålet, är viktigt för att säkerställa finansiell stabilitet även i framtiden och för att kunna klara kommande kriser, och det har länge funnits bred uppslutning bakom det. På vilket sätt anser finansministern det vara lämpligt att regeringen ensidigt överger en grundbult i ramverket, utan att frågan bereds parlamentariskt och ges en bredare förankring?
- 4) Om syftet med slopandet av överskottsmålet inte är att frigöra pengar till de vidlyftiga och kostsamma vallöften som de olika partierna i regeringsunderlaget var för sig har gett, då är det rimligt att finansministern för riksdagen kan visa att finansieringen av dessa vallöften kan ske inom ramen för överskottsmålet. Kan finansministern redogöra för sådana beräkningar?

.....
Jonas Jacobsson Gjørtler (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin